

לזכרה של ד"ר נטע אלוני-רונו

בשנת תשנ"ו (1996) הוקמה 'עלמא' – מכללה עברית בתל-אביב. באותה שנה הייתי עדיין תלמיד מחקר, וההזמנה להיות שותף בהקמת המכללה הייתה באותה עת בגדר חלום עבורי.

רבים מן המשתתפים בסמינר הסגל הראשון היו 'שמות מוכרים'. אחרים היו פחות מוכרים. סבב השמות שיצר את ההיכרות הראשונית לא אמר הרבה: 'נטע אלוני-רונו, לימודים קלאסיים, אוניברסיטת תל-אביב'. זה מעט המידע שנטע הייתה מוכנה לנדב באותו שלב. הסקרנות הייתה גדולה. ממראה עיניים היה ברור שנטע היא מהצעירות שבין המשתתפים. לימודים קלאסיים אינם עניין של מה בכך. הם דורשים תשתית של לשונות, שלמידתן היא משימה בת מספר שנים. מיהי נטע זו, צעירת המוזמנים מחד, ומאיך חוקרת קלאסיקה!?

שבועות ספורים לאחר מכן רות קלדרון הייתה על הקו, וביקשה שאלמד בשותפות עם מורה נוספת קורס למחזור העמיתים הראשון ב'עלמא'. השותפה המוצעת הייתה נטע. בהמשך השיחה תוארה נטע ככוכבת השביט של תחום הלימודים הקלאסיים. נטע ואני הלכנו ל'שידוך' האקדמי הזה, ומאותו קורס ראשון שעסק במיתוסים של בריאה בתרבות הקלאסית והיהודית, זכיתי ללמד עם נטע שלושה קורסים נוספים. נטע הייתה מלומדת נפלאה. לא פחות מהמלומדות היא הייתה חדה, חדה כתער. מהירות המחשבה שלה השאירה אותי מאחור, וההוראה אתה, ויותר מכך הכנת ההוראה אתה, היו חוויה אינטלקטואלית מהשורה הראשונה. לצד אלו נוצרה החברות. שיח השונים-השווים. נטע ידעה לחדור אל נפשו של בן/בת שיחה, וגם זה כדרכה, בחדות. שנינו באנו מעולמות שונים. את בית גידולה של נטע מכירים רוב קוראי חוברת זו. אני גדלתי על גבול החברה החרדית הירושלמית. את נעוריי עשיתי בישיבותיה החרדיות של ירושלים, ודף התלמוד המסורתי היה מזוני הרוחני וגם התרבותי המרכזי כאז כן היום. אל תוך עולם מוגן זה ידעה נטע בכישוריה הבין אישיים לפרוץ, וכך נולדה אותה חברות רבת שנים בינינו ובין משפחותינו.

ואז נטע חלתה. מוחה, מחשבתה, חדותה, נפגעו. כפי שהתברר במשך הזמן, הפגיעה הייתה ללא תקנה. שביבי חדות היו לאורך כל התקופה, והם היו אולי חדים מתמיד, גם על מיטתה במרכז הרפואי בילינסון ימים ספורים קודם לעזיבתה את העולם. לא רק חדות מוסתרת הייתה באותן שנים. תאוות חיים ודעת בלתי מתפשרים היו בה. בטלפונים ובביקורים נטע דיברה על המאמרים שהיא רוצה לכתוב ושעליהם היא עובדת. אני בכיתי. ידעתי שלו נטע הייתה בריאה, היו עשויים מאמרים אלו להתקבל לטובים שבבמות המחקר העולמיות. נטע, בחיוניות החיים והמחקר שלה לא ויתרה. אנו שהכרנו בפגיעה, ידענו שהחלום לא מתממש. ידענו ובכינו.

נטע, שנה עברה מאז שאינך עמנו. יותר שנים עברו מאז שחלק ממך נעלם ממך וגם מאתנו. אני

מבקש שלמרות שנות האובך, נזכור את הבהירות שבהווייתך. את צלילות קולך האינטלקטואלי. את בהירות הדוקטורט המרשים שלך (רציתי לכתוב 'המדהים' ואכן כזה הוא היה, אבל הכובד הירושלמי שלי שכה אהבת להתעלל בו, מנע זאת ממני), את צלילות ביכורי מאמרייך.

'אין עושין נפשות [=מצבות] לצדיקים. דבריהם הן הן זיכרונם', כך קבע התלמוד הירושלמי לפני למעלה מאלף שש מאות שנה. מחקרייך נטע, הם הם הזיכרון הטוב ביותר למה שהיה, ולא זכה להיות עוד.

כותב בגעגוע גדול,

רמי